Opłata pocztowa uiszczona gotówką

Cena 50 groszy

ORZECZNICTWO BUCHALTERYJNO - PODATKOWE

TYGODNIK

Prenumerata kwartalna 4 zł. 50 gr.
wraz z przesyłką pocztową
Konto P. K. O. Nr. 22.308
Administracja: Księgarnia Prawnicza
Warszawa, Senatorska 8

REDAKTOR
Dr EMANUEL ISERZON
Adwokat

Nr 48 (94) Warszawa, 26 listopada 1938 r. Rok III

TREŚĆ: str.

Adwokat Dr LEUCHTER
Kraków

UJAWNIENIE NAZWISK BIEGŁYCH

Problem powyższy wyłania się w chwili otrzymania na piśmie uzasadnienia wymiaru, które przy wymiarach powołuje sie na opinię biegłego jako na podstawę faktyczną. Zwracając się po myśli § 95 pkt. 2 rozp. wyk. do OP z prośbą o odpis protokółu zawierającego opinię biegłego, otrzymuje się odpis protokółu przesłuchania na formularzu Nr 94, na którym Urząd Skarbowy potwierdza zgodność odpisu z oryginałem, umieszcza jednak w miejscu nazwiska przesłuchanego biegłe-

go litery „N. N.“. — Powyższa praktyka Władz Skarbowych jest niesłuszna zarówno formalnie jak i materialnie, nadto sprzeciwia się zasadom słuszności i celowości w przedmiocie udzielania podstaw wymiaru.

I. Zdobyczą Ordynacji Podatkowej jest obowiązek oparcia wymiaru na danych faktycznych, materiale faktycznym, przy czym według § 66 rozp. wyk. również opinie biegłych stanowią materiał faktyczny.—W praktyce doszło do tego, że wszędzie tam, gdzie brak jest konkretnych dowodów mogących dać należytą podstawę opodatkowania (księgi, zapiski, materiał informacyjny, zeznania świadków, oględziny lokalne, lustracja, itd.) uzupełnia się materiał faktyczny opinią biegłych, tym bardziej że według § 248 IP *) biegłych można użyć dla oceny materiału informacyjnego, ustalenia norm orientacyjnych i szacunkowych, porównania z innymi przedsiębiorstwami, oceny ogólnego obrotu i dochodu. Szerokie zastosowanie, jakie znalazła w praktyce instytucja biegłych, tłumaczy chęć zagwarantowania płatnikowi należytej obrony przez przyznanie prawa żądania odpisu protokołu zawierającego opinię biegłych, w przypuszczeniu, że płatnik z tego odpisu otrzyma po myśli § 71 pkt. 1 rozp. wyk. do OP wiadomość, kto, kiedy, gdzie i jakich czynności urzędowych dokonał, kto był przy tym obecnym, co i w jaki sposób stwierdzono, oraz jakie zarzuty, lub uwagi zgłosiły obecne przy tej czynności osoby. Gwarancją należytego sporządzenia powyższego protokołu, jest obowiązek umieszczenia klauzuli o uprzedzeniu osoby zeznającej, o odpowiedzialności za fałszywe zeznania (§ 71 pkt. 2 rozp. wyk. do OP).

W ten sposób zebrany „materiał faktyczny“ podany w odpisie do wiadomości płatnika, odpowiadałby postanowieniom prawa formalnego, zwłaszcza że według art. 70 § 4 OP opinie biegłych powinny być sporządzone protokólarnie, a obligatoryjna, ustawowa treść protokółu obejmuje przede wszystkim nazwisko.

II. W Ordynacji Podatkowej, oraz w rozporządzeniu wykonawczym do OP brak jest konkretnego przepisu, mocą którego strona miałaby prawo do wyłączenia znawcy, z czego niesłusznie wnioskują władze skarbowe, jakoby nie miały obowiązku ujawnienia nazwiska znawcy przesłuchanego w danej sprawie.

Przeciwne zapatrywanie opieram na następujących założeniach:

Według art. 102 OP należy w odwołaniu wskazać konkretne zarzuty przeciwko ustaleniom władzy wymiarowej, zaś według art. 107 OP można powołać biegłych, celem stwierdzenia ściśle określonych okoliczności. Stosownie do powyższych postanowień, uprawnia § 156 IP do żądania zmiany w osobie biegłego, jeżeli się podnosi konkretne zarzuty przeciwko jego ocenie i jego opinii, czyli innymi słowy, chcąc zwalczać podstawę faktyczną wymiaru, o ile tę podstawę stanowi opinia biegłych, należy w odwołaniu podnieść konkretne zarzuty przeciwko ocenie lub opinii biegłych. Umożliwienie należytego skonkretyzowania zarzutów przeciwko opinii, możliwe jest tylko wtedy, gdy znaną jest osoba biegłego przesłuchanego przez władze skarbowe, albowiem zało-

*) Instrukcji Podatkowej.

żenia faktyczne i prawne każdej opinii są integralną częścią *osoby* znawcy.

Opinia znawcy dopiero w połączeniu z jego *osobą*, stanowi całość, pewne zasady i wnioski złożonej opinii dadzą się wytłumaczyć i zwalczyć dopiero w połączeniu z osobą znawcy a to — jego kierunkiem pracy zawodowej, ustosunkowaniem się do pewnych problemów fachowych, do urzędu, do urzędnika spisującego protokół, oraz wielu, wielu okoliczności, które w pewnych ściśle indywidualnych okolicznościach mają istotne znaczenie dla sprawy.

III. Wcale wyraźną wskazówką, w jakim kierunku powinna iść praktyka w przedmiocie ujawnienia nazwisk przesłuchanych znawców, jest wyrok Najwyższego Trybunału Administracyjnego z dnia 8 marca 1938 roku, l. rej. 2670/36, ogłoszony w OPA 2249/38, mocą którego *uzasadnienie wymiaru powinno wymieniać nie tylko środki dowodowe wykorzystane przez władzę, ale także treść danych uzyskanych za pomocę odnośnego środka dowodowego,* ponieważ dopiero wtedy uzyskuje się materiał i możność zwalczania danych wykorzystanych w postępowaniu wymiarowym. *Wszelkie zatem ograniczenie płatnika w zaznajomieniu go z materiałem faktycznym, na jakim oparty został wymiar, należy uznać za niewskazane naruszenie zasad prawidłowego postępowania i jako niezamierzone przez ustawodawcę odebranie możności należytej obrony ze szkodą dla zainteresowanej strony.*

Mimo przeto braku wyraźnych przepisów dotyczących obowiązku ujawnienia nazwisk przesłuchanych znawców, prawo płatnika do żądania ujawnienia nazwiska biegłego uważa się za rzecz jasną i zrozumiałą, zwłaszcza skoro Najwyższy Trybunał Administracyjny w wyroku z dnia 22 marca 1937 roku, l. rej. 1817/35 orzekł, iż strona może nawet w postępowaniu kasacyjnym podnosić zarzuty przeciwko doborowi znawców, o ile również w poprzednim postępowaniu administracyjnym z tym zarzutem wystąpiła.

Za słusznością naszego stanowiska przemawia również analogia z art. 63 rozp. o postęp. admin. z dnia 22.III.1928 r., w myśl którego *przysługuje stronie zainteresowanej prawo wyłączenia biegłego, gdy powstaje uzasadniona wątpliwość co do jego bezstronności.*

Wprawdzie rozporządzenie o postępowaniu administracyjnym z dnia 22.III.1928 r. i Ordynacja Podatkowa zawierają szczegółowe przyczyny dopuszczalności wyłączenia świadka, urzędnika, członka komisji odwoławczej, lub członka innego ciała kolegialnego, biorących udział w rozstrzygnięciu danej sprawy, zaś odnośnie do wyłączenia biegłego, tylko rozporządzenie o postępowaniu administracyjnym zawiera jako przyczynę wyłączenia biegłego objętą art. 63 o postęp. admin., wątpliwość o bezstronności, to jednak nawet z tak szczupłego zainteresowania dla osoby biegłego w rozporz. o postęp. admin., a z zupełnego braku zainteresowania w Ordynacji Podatkowej, wyciągnąć można wniosek, iż nie było zamiarem ustawodawcy opuszczenie wszelkich postanowień dotyczących wyłącznie biegłego, a zawartych np. w k.p.c. i w k.p.k. Raczej przyjąć należy, że *jest to zwykłe przeoczenie,* które żadną miarą nie uprawnia do zapatrywania odmiennego, przeciwnie — z ogólnych prawideł prawa i z analogii do postanowień Ordynacji Podatkowej, dotyczących

świadków, urzędników, członków komisji Odwoławczej, należy przyjąć, iż w postępowaniu przed władzami skarbowymi dopuszczalne jest wyłączenie biegłego nie tylko z powodu uzasadnionej wątpliwości o jego bezstronności, jak to określa rozp. o postęp, admin. z dnia 22.III.1928 r. — ale także ze wszelkich innych przyczyn. Skoro bowiem po myśli art. 90 § 1 O.P. władze skarbowe mają obowiązek ustalenia wymiaru z uwzględnieniem wszystkich okoliczności mających znaczenie dla wymiaru, skoro Komisja Odwoławcza ma obowiązek zbadania wszystkich konkretnych zarzutów odwołania, podniesionych dla uzasadnienia ściśle określonych okoliczności (art. 107 § 1 O.P.), *kwestia czy i w jakim stosunku pokrewieństwa pozostawał znawca do osoby opodatkowanej, czy jest na liście znawców, czy ma odpowiednie kwalifikacje moralne i fachowe, należy do praw płatnika,* zaniteresowanego w obaleniu nieuzasadnionej czy niesłusznej opinii znawcy.

(cdn)

ORZECZNICTWO W PRZEDMIOCIE KSIĘGOWOŚCI

132.

NIEZGODNOŚĆ ZAPISU Z „INFORMACJAMI".

Posiadane przez władze wymiarowe informacje same przez się nie stanowią dowodu.

Mogą one mieć dla podatnika skutek ujemny, jeżeli podatnik omieszkał wyjaśnić różnice między stanem faktycznym przezeń ujawnionym w księgowości a treścią informacyj.

NTA, 27 maja 1938, l. rej. 3572/34; OPA, 1938, poz. 2376.

Z uzasadnienia. ...*Nierzetelność ksiąg uzasadnia władza niezgodnością wpisów książkowych z informacjami* urzędowymi o określonych transakcjach z jedną wyszczególnioną firmą...

Skarżący żalą się w trybie kasacyjnym słusznie na bezpodstawne pominięcie dowodu ofiarowanego w celu obalenia zarzutu nierzetelności ksiąg, opartego na niezgodności pewnych wpisów książkowych z materiałem informacyjnym władz podatkowych.

Informacje, które posiada władza, same przez się nie są żadnym dowodem. One mogą być wykorzystane przeciw płatnikowi, jeżeli on omieszkał wyjaśnić różnice zachodzące między stanem faktycznym przezeń podanym a treścią informacji. Rzeczą władzy jest wówczas wniknąć w istotę tych różnic i przyczyny niewyjaśnienia lub nieusunięcia ich przez płatnika oraz wysnuć z ustalonego stanu sprawy odpowiednio motywowany wniosek. *Nie jest natomiast dopuszczalne zajęcie z góry negatywnego stanowiska wobec usiłowania płatnika wyjaśnienia różnic lub wykazania błędu w materiale informacyjnym władzy.*

W konkretnym wypadku władza posiadała informacje, których źródła w aktach nie ujawniono, że skarżący nabyli u pewnej firmy w różnych datach towaru na sumę wyższą o zł. 1.989.48 niż wykazywały wpisy książkowe, *skarżący zaś bronili rzetelności wpisów przedstawionym pismem owej firmy podającym zakup*

towaru według poszczególnych dni, oraz dodatkowo rejentalnie zaświadczonym wyciąciągiem z ksiąg owej firmy, w którym przy poszczególnych pozycjach powołano numery rachunku oraz podano stronę książkowego wpisu. Nie może uchodzić za uzasadnione rozpoznanie tych dowodów powołanie się na wzmiankę, zawartą w motywach sprzeciwu Przewodniczącego Komisji Szacunkowej, że „przedstawione przez firmę zaświadczenie prywatne nie wyczerpuje dowodnie powstałej rozbieżności". Skoro chodzi o transakcje między kupcami, zaświadczenie drugiego kontrahenta nie może mieć innych cech aniżeli dokumentu prywatgo, ale także *dokument prywatny nie jest z góry pozbawiony wiarogodności tylko dlatego, że jest dokumentem prywatnym.* W konkretnym wypadku poza tym płatnik odwołał się do konkretnych wpisów dokonanych przez swego dostawcę w księgach handlowych tegoż. *Władza orzekająca nie ujawniła w zaskarżonym orzeczeniu, czy i z jakim wynikiem dokonała porównawczego badania wpisu spornych transakcji w księgach obydwóch kontrahentów, względnie nie uzasadniła, dlaczego takiego ustalenia zaniechała i na jakiej podstawie uznała siebie za uprawnioną do pominięcia obrony odwoławczej w tym względzie.*

Zarzut kasacyjny wadliwości postępowania jest więc uzasadniony...

Wyżej ogłoszony wyrok NTA łącznie z wyrokiem NTA z d. 6. 10.1937, l. rej. 4657/35 ogłoszonym w OBP za rb., nr. 6, str. 83 — dają pełny wyraz stanowisku NTA w kwestii znaczenia i wartości tzw. „informacyj".

Stan faktyczny według wyroku z d. 6.10.1937 był następujący.

Informacja posiadana przez urząd wskazywała, że firma „H" zakupiła u podatnika towar na zł 1.074.15, podczas gdy księgi podatnika wykazywały zakup na zł 213.95. Zaświadczenie firmy „H" nie potwierdziło stanowiska podatnika. Powstała więc sprzeczność w księgowości dwóch firm. NTA zajął w ten sprawie następujące stanowisko.

Sam fakt niezgodności zapisu księgowego z informacją władzy, zaczerpniętą z ksiąg handlowych innej firmy, nie może jeszcze spowodować dyskwalifikacji ksiąg, gdyż w ten sposób przyznana by była bez żadnego uzasadnienia większa wiarogodność księgom jednej firmy aniżeli księgom drugiej firmy. O ile więc władza kwestionuje poszczególne zapisy księgowe z tych powodów, że niezgodne są one z informacjami, zaczerpniętymi z ksiąg innej firmy i ma wątpliwości co do prawidłowości wyjaśnień płatnika odnośnie zachodzącej sprzeczności między księgami obydwu przedsiębiorstw, to obowiązkiem władzy jest ustalić faktyczny stan sprawy drogą odpowiednich dochodzeń i zawiadomić płatnika, z jakich powodów jego twierdzenia zostały pominięte.

ORZECZNICTWO W SPRAWACH PODATKOWYCH

82.

LIKWIDACJA PRZEDSIĘBIORSTWA A OBOWIĄZEK WYKUPIENIA ŚWIADECTWA PRZEMYSŁOWEGO.

Dla likwidującego się przedsiębiorstwa należy wykupić świadectwo przemysłowe, o ile likwidator prowadzi przedsiębiorstwo.

Przedsiębiorstwo handlu towarowego w likwidacji może uchodzić za prowadzone, o ile podczas likwidacji sprzedaje się towar lub co najmniej zamierza się sprzedawać.

Ściąganie wierzytelności nie stanowi prowadzenia przedsiębiorstwa.

SN, 30 maja 1938, I K 2752/37.

Z uzasadnienia. SN w sprawie Henryka B., oskarżonego z art. 178 OP, po rozpoznaniu kasacji oskarżonego od wyroku Sądu Okręgowego w Warszawie z 22.10.1937. na mocy art. 529 i 532 kpk zaskarżony wyrok uchylił i sprawę do ponownego rozpoznania temuż sądowi przekazał,

Kasacja oskarżonego zarzuca: 1. że Sąd niesłusznie uznał winę oskarżonego mimo braku w czynie oskarżonego cech przypisanego mu przestępstwa, ponieważ przedsiębiorstwo znajdowało się w stadium likwidacji, likwidacja miała na celu tylko inkasowanie zaległych należności za poprzednio wyprzedane towary bez dokonywania nowych transakcji i dlatego przedsiębiorstwo takie nie może być uznane za obliczone na zysk, a tylko takie przedsiębiorstwa podlegają obowiązkowi podatkowemu. Zdaniem kasacji powołany w zaskarżonym wyroku wyrok SN z 2.12.1932 4K 888/32 nie ma dla danej sprawy istotnego znaczenia, a natomiast mogłoby tu mieć zastosowanie orzeczenie NTA z 26.9.1932, l. rej. 8096/30, w którym przyjęto, że gdy spółka w likwidacji nie zawierała transakcyj celem stworzenia sobie źródła zarobkowego, to jej czynności inne nie uzasadniają przyjęcia, że podczas likwidacji prowadzono przedsiębiorstwo handlowe, podlegające opodatkowaniu; 2. że Sąd przy wyrokowaniu pominął okoliczność, zawartą w piśmie firmy „Kaliko” z 30.12.1932 do Urzędu Skarbowego, i dopuścił się tym uchybienia, wskazującego na obrazę art. 379 § 1 kpk.

SN rozważył co następuje:

Według ustaleń wproku spółka, prowadząca przedsiębiorstwo komisowej sprzedaży płócien introligatorskich pod firmą „Kaliko”, została uchwałą spólników rozwiązana z dniem 31 grudnia 1935 i od 1 stycznia 1936 rozpoczęto likwidację przedsiębiorstwa. Likwidator spółki oskarżony B. tłumaczył się, że *likwidacja polegała na zwrocie towaru komitentom i ściąganiu wierzytelności firmy, natomiast żadnych towarów po 1 stycznia 1936 nie sprzedawano.* Sąd pominął tę obronę, jako nieistotną, wychodząc z założenia, że byt przedsiębiorstwa mimo likwidacji nie ulega zmianie i oskarżony winien był wykupić odpowiednie świadectwo przemysłowe.

Likwidacja przedsiębiorstwa nie ma wpływu na obowiązek wykupienia świadectwa przemysłowego pod tym jednak warunkiem, że likwidacja polega na prowadzeniu przedsiębiorstwa, obliczonego na zysk (art. 1 ustawy o podatku przemysłowym), przez co najmniej zamierzone jest dokonywanie czynności, które wedle cz. II zał. do art. 23 ustawy charakteryzują je jako przedsiębiorstwa handlowe, komunikacyjne lub przemysłowe. Sąd ustalił, że firma trudniła się przed

likwidacją sprzedażą płócien introligatorskich, zatem stwierdził jej charakter jako przedsiębiorstwa handlowego, to zaś wedle cz. II A rozdz. I zał. do art. 23 polega na zbycie, sprzedaży towarów odbiorcom. *Firma z chwilą likwidacji mogłaby uchodzić za przedsiębiorstwo handlowe, zobowiązane do wykupienia świadectwa przemysłowego, gdyby ustalono, że podczas likwidacji sprzedawano towar lub co najmniej miano zamiar go sprzedawać,* choćby do transakcji nie doszło. *Wykonywanie określonych transakcyj lub zamiar ich dokonania decyduje o bycie i jakości przedsiębiorstwa* tak przed jak i w czasie likwidacji. Jeśli likwidacja polega na zaprzestaniu sprzedaży towaru przez jego zwrot komitentom, to z woli właściciela przedsiębiorstwa przestaje istnieć, choćby firma była w likwidacji. *Ściąganie wierzytelności nie dowodzi samo przez się prowadzenie przedsiębiorstwa handlu towarowego i nie może stanowić o bycie takiego przedsiębiorstwa.* Obrona oskarżonego była istotna dla oceny sprawy. Skoro Sąd jej nie badał i nie odparł, to przypisał oskarżonemu działanie, które w świetle jego obrony i ustawy może nie zawierać znamion przestępstwa. Należało zatem uchylić zaskarżony wyrok.

83.

ZWIĄZEK GOSPODARCZY DŁUGU ZE ŹRÓDŁEM DOCHODU W ROZUMIENIU USTAWY O PODATKU DOCHODOWYM.

Związek gospodarczy między źródłem dochodu a odsetkami od długów nie istnieje, jeśli chodzi o odsetki od długów spólników spółki z ogr. odp. zaciągniętych przez spólników na kupno udziałów od poprzednich udziałowców, choćby długi były zabezpieczone na nieruchomości spółki.

NTA, 3 listopada 1937, l. rej. 2349/36.

Z uzasadnienia. Zaskarżoną decyzją nie uwzględniło Ministerstwo Skarbu odwołania skarżącej firmy przeciw uzupełniającemu wymiarowi podatku dochodowego na r. 1932, którym doliczono do podstawy wymiaru kwotę zł 15.110.65 odsetek od długu hipotecznego, obciążającego nieruchomość skarżącej, a zaciągniętego na pokrycie ceny kupna udziałów skarżącej spółki przez jej udziałowców W. i W. S.

Skarga... podnosi zarzuty merytoryczne przeciw doliczeniu kwoty zł 15.110.65 do podstawy wymiaru podatku.

NTA rozważył co następuje:

...Zarzut merytoryczny nie jest uzasadniony. W myśl art. 10 ustawy o podatku dochodowym doliczenie odsetek od długów obciążających źródła dochodu podatnika jest zależne od wykazania związku gospodarczego między danymi wydatkami z źródłem dochodu. W danym wypadku związek taki nie istnieje — dług bowiem został zaciągnięty w celu pokrycia wydatku udziałowców spółki. Opłacenie odsetek od tego długu przez spółkę nie stoi w żadnym związku z jej źródłami dochodu — nieruchomością lub przedsiębiorstwem. Również nie jest to wydatek związany z osiągnięciem, zabezpieczeniem lub zachowaniem przychodów spółki, jest on bowiem związany jedynie z transakcją udziałami spółki między poprzednim a obecnymi jej udziałowcami, a więc transakcją leżącą całkowicie w sferze majątkowej tych udziałowców, a zupełnie obojętną dla działalności gospodarczej danej spółki. W swej istocie sporne odsetki stanowią z jednej strony dochód udziałowców z kapitału, ulokowanego w spółce, z drugiej ich wydatek związany z nabyciem źródła dochodu w formie udziałów spółki — dla spółki skarżącej więc wydatek ten stanowi formę rozdziału zysków między udziałowców. Także więc i z tego powodu ulega on doliczeniu do podstawy wymiaru podatku dochodowego w myśl art. 21 ustawy o podatku dochodowym.

W tym stanie rzeczy NTA oddalił skargę jako nieuzasadnioną.

OKÓLNIKI

OKÓLNIK MINISTERSTWA SKARBU Z DNIA 22 PAŹDZIERNIKA 1938 R. L. D. V. 25759/2/38

w sprawie oceny potrącalności strat wykazanych na posiadanym przez przedsiębiorstwo rachunku bieżącym w banku.

(Dz. Urz. Min. Skarbu Nr 29 z 1938 r., poz. 699).

Wyciąg

z wyroku Najwyższego Trybunału Administracyjnego z dnia 2 września 1938 r. l. rej. 2816/36 i in.

— — — — — — — — — — —

Przewodniczący Komisji Odwoławczej w Łodzi zaskarżył uchwały tej Komisji, dotyczące wymiarów podatku dochodowego na lata 1933, 1934 i 1935 Brunonowi, Alfredowi, Helmutowi i Rolfowi B. z powodu uwzględnienia przez Komisję przy ustalaniu dochodu płatników z przedsiębiorstwa przemysłowego, prowadzonego w formie spółki jawnej pod firmą R. B., jako pozycji potrącalnych strat, w wykazanych bilansach tej spółki na rachunku bieżącym, jaki spółka posiadała w Banku Handlowym w Łodzi, a to, o ile chodzi o rok podatkowy 1933, z tytułu niewypłacalności tego Banku, o ile zaś chodzi o lata następne, z tytułu różnic kursowych na rachunku dolarowym.

Najwyższy Trybunał Administracyjny rozważył, co następuje:

Skargi, dotyczące lat podatkowych 1933 i 1935 wywodzą, że w danym wypadku idzie o straty na majątku, niepotrącalne w myśl art. 6 ustawy, gdyż ani gotówka, ani wierzytelność z rachunku bieżacego nie są przedmiotami, ulegającymi zużyciu i służącymi do uzyskiwania dochodu w rozumieniu tego przepisu prawa, a poza tym przepisem potrącalność strat w źródle dochodu jest w myśl art. 8 p. 6 niedopuszczalna. O ile zaś chodzi o rok podatkowy 1934 wywodzi skarga, że w roku operacyjnym 1933 na rachunku dolarowym płatników w Banku Handlowym nie było żadnych obrotów, wobec czego wierzytelność płatników do tego Banku w danym roku nie może być uważana za kapitał obrotowy ich przedsiębiorstwa.

Nie jest sporne, że nie chodzi w danym wypadku o kapitały, lokowane przez płatników w Banku na ich osobistych rachunkach lecz o rachunki bieżące firmy R. B. w tym Banku, figurujące w księgach handlowych firmy, będącej spółką jawną.

Otóż **gotówka lub kapitały pieniężne, lokowane na rachunkach bieżących w bankach, stanowią z reguły w przedsiębiorstwach przemysłowych i handlowych nie ich kapitał zakładowy, nie wartości trwałe i nienaruszalne, jak nieruchomości, maszyny, urządzenia techniczne itp. — lecz część kapitału obrotowego, tj. wartości zmiennych,** przypływających i odpływających z majątku przedsiębiorstwa w rytmie, jaki wynika z jego działalności gospodarczej, koniunktury, zdarzeń zewnętrznych — tak jak wierzytelności za sprzedany na kredyt towar, jak zapasy surowców, półfabrykatów, towaru gotowego, jak materiały, służące do utrzymania technicznych urządzeń w ruchu. **Z reguły zatem nie stanowią tego rodzaju kapitały ani samoistnego źródła dochodu, ani części składowej źródła dochodu, jakim jest przedsiębiorstwo.** Jako czynnik płynny, zależny od wydarzeń w eksploatacji przedsiębiorstwa, są one według przecięcia, stwarzanego na pewien moment na formie bilansu, wskaźnikami stanu eksploatacyjnego przedsiębiorstwa w tym momencie i stano-

wią jeden z elementów, wpływających na ustalenie wyników przedsiębiorstwa w okresie bilansowym. **Straty więc na rachunku bieżącym w banku nie mają z reguły dla przedsiębiorstwa innego charakteru, jak straty na wierzytelnościach handlowych z tytułu udzielonego kredytu towarowego, jak straty na wartości remanentów surowców, półfabrykatów i towarów gotowych itp. — są więc stratami eksploatacyjnymi, jakie niespornie stanowią w przedsiębiorstwie jeden z elementów kształtowania się dochodu, jeden z kosztów uzyskania, zabezpieczenia i zachowania dochodu.**

Argumenty skarg są słuszne, o ile je odnieść do stanu faktycznego odmiennego od tej reguły, mianowicie stanu takiego, iż kapitał ulokowany w banku, jest bądź samoistnym źródłem dochodu płatnika podatku, bądź wchodzi w skład innego źródła dochodu, jako wartość zakładowa — jest więc np. trwałą lokatą funduszu zapasowego, funduszu amortyzacyjnego lub tp. Oczywiście **o tym, czy kapitał ulokowany w banku, ma charakter kapitału obrotowego, czy zakładowego, decyduje w pierwszym rzędzie dyspozycja jego właściciela, a jeśli ta wola właściciela nie jest dostatecznie wyraźna, można dojść do jej poznania z okoliczności towarzyszących, w szczególności też z analizy bilansów ksiąg handlowych, obrotów, dokonywanych na danych rachunkach itp.** Sam zaś fakt pozostawania kapitału na rachunku bieżącym bez obrotu nie stanowi podstawy prawnej do uznania kapitału za wartość zakładową, jeżeli fakt ten wynikł z okoliczności i zdarzeń zewnętrznych, od właściciela kapitału niezależnych (niewypłacalność banku), a nie ma podstawy faktycznej do przyjęcia, że już przed zajściem tych okoliczności zewnętrznych rachunek miał charakter lokacyjny, wynikający z wyraźnej woli właściciela, lub z odnoszących się do danego kapitału czynności i dyspozycji, odzwierciadlających wolę właściciela. Władza pozwana przyjęła, że rachunki bieżące firmy R. B. w Banku Handlowym w Łodzi odzwierciadlały część kapitałów obrotowych tego przedsiębiorstwa, że więc nie były one ani częścią składową źródła dochodu, jakim jest przedsiębiorstwa przemysłowe tej firmy, ani też samoistnym źródłem dochodu płatników, oraz że brak obrotów na tych rachunkach wynikł z faktu niewypłacalności, a następnie upadłości Banku i konsekwentnie uznała straty na tych rachunkach za straty eksploatacyjne, potrącalne od przychodów w myśl art. 6 ustawy o podatku dochodowym.

Spór więc w istocie toczy się o ocenę stanu faktycznego, a nie o kwestię prawną. O ile chodzi o ocenę stanu faktycznego przez komisję odwoławczą, to ocena ta, jako swobodna, podlega kontroli kasacyjnej tylko pod kątem widzenia jej dowolności. Otóż ani skargi zarzutu dowolności nie podnoszą i nie wywodzą, ani też akta nie dają podstawy do uznania, że dowolność taka zachodzi. Skoro bowiem władza pozwana przyjęła stan faktyczny zgodny z normalnym, a jedyną okoliczność przemawiającą przeciw przyjęciu normalnego stanu, tj. brak obrotów na rachunkach oceniła jako wynikłą ze stanu niewypłacalności banku, a więc nie będącą wynikiem dyspozycji płatników, i skoro na podstawie swej znajomości stosunków faktycznych uznała kapitały, reprezentowane przez te rachunki, za obrotowe, a ani skarga nie przytacza, ani akta nie zawierają faktów, wskazujących na charakter zakładowy tych kapitałów — nie może być mowy o dowolności w ocenie stanu faktycznego przez władzę pozwaną.

Najwyższy Trybunał Administracyjny oddalił tedy skargi jako nieuzasadnione.

Dyrektor Departamentu:
(—) Dr. Lubowicki

USTAWY, ROZPORZĄDZENIA I ZARZĄDZENIA

Dziennik Ustaw RP. Nr 86 z dn. 10 listopada 1938 r.

Rozprządzenia Ministrów: Skarbu z on. 4.11.1938 w sprawie zmiany taryfy celnej wywozowej (poz. 582); — Skarbu z dn. 7.11.1938 w sprawie zgłoszenia i zaofiarowania do skupu mienia posiadanego zagranicą oraz należności z zagranicy (poz. 583).

Obwieszczenie Ministra Skarbu z dn. 7.11.1938 w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu dekretu Prezydenta Rzeczypospolitej z dn. 26.4.1936 w sprawie obrotu pieniężnego z zagranicą oraz obrotu zagranicznymi i krajowymi środkami płatniczymi (poz. 584).

Dziennik Ustaw RP. Nr 88 z dn. 19 listopada 1938 r.

Dekret Prezydenta Rzeczypospolitej z dn. 18.11.1938 o zaniechaniu postępowania karnego w sprawach o niektóre przestępstwa (poz. 598).

Dziennik Urzędowy Ministerstwa Skarbu Nr 30 z dn. 10 listopada 1938 r.

Okólniki Ministerstwa Skarbu: z dn. 7.11.1938 w sprawie podawania do publicznej wiadomości ogłoszeń w lokalach urzędowych (poz. 712); — z dn. 28,10.1938 o zmianie okólnika z dn. 15.7.1937 w sprawie pobierania osobnych opłat za wykonywanie czynności przez funkcjonariuszów celnych poza miejscem urzędowym lub poza czasem urzędowym oraz za konwojowanie i strzeżenie towarów (poz. 713); — z dn. 31.10 1938 w sprawie wyjaśnienia pojęcia gruntów, użytkowanych w celach naukowych przez szkoły rolnicze (poz. 714).

KALENDARZ PODATKOWY

W drugiej połowie listopada 1938 r. płatne są następujące podatki:

Do 20 listopada 1938 r. — podatek od energii elektrycznej pobrany przez sprzedawcę energii elektrycznej w ciągu pierwszych 15 dni listopada 1938 r.

Do 25 listopada 1938 r. — zaliczka miesięczna w wysokości podatku od obrotu osiągniętego w miesiącu październiku 1938 r. przez a) przedsiębiorstwa handlowe I i II kategorii świadectw, prowadzące prawidłowe księgi handlowe, b) przedsiębiorstwa przemysłowe I, II, III, IV i V kategorii świadectw, prowadzące prawidłowe księgi i c) spółki akcyjne, spółki z ograniczoną odpowiedzialnością, spółdzielnie, a nadto inne przedsiębiorstwa, które są obowiązane do publicznego ogłaszania sprawozdań o swych operacjach lub składania sprawozdań do zatwierdzenia.

Do 30 listopada 1938 r. — II rata (druga połowa) podatku od nieruchomości na rok 1938.

Nadto płatne są zaległości odroczone lub rozłożone na raty z terminami płatności w listopadzie 1938 r. oraz podatki, na które płatnicy otrzymali nakazy płatnicze z terminem płatności w listopadzie 1938 r.

PORADNIA

663. *J. O.*

1. Zob. odpow. nr 304 w OBP, 1938, str. 325. **Podatkowi od obrotu podlega tylko zaoszczędzona część „rozkurzu"** jako wpływająca na wysokość wynagrodzenia młyna na przemiał. Ponieważ w księgach zasadniczych należy uwidocznić wynagrodzenie otrzymywane w postaci „miarki", wpisaniu podlega również wynagrodzenie uzyskane w formie zaoszczędzenia „rozkurzu".

2. Wpisana do ksiąg treść transakcji powinna obejmować oznaczenie sprzedanego towaru również w przedsiębiorstwie handlu detalicznego (por. OBP, 1938, str. 509, odp. nr 493 p. 4). Jedynie kasowy bezimienny utarg dzienny (handel drobny) może być księgowany bez oznaczenia przedmiotu handlu na podstawie spisu utargu.

664. *N. N.*

Za prawidłowe uważa się księgi, prowadzone w myśl (m. in.) przepisów obowiązującego kodeksu handlowego (art. 51 kod. handl.). Otóż art. 56 kod. handl. zobowiązuje kupca **do przechowywania przez 10 lat wszelkich pism, dotyczących zapisów. Do tych pism należą także wykupione weksle** (Allerhand, Kod. Handl., 56 uw. 5).

665. *F.*

Nowela z 1936 r. do ustawy o opł. stempl. (DURP. poz. 15) uchyliła przepisy o opłacie stemplowej od rachunków i innych pism, stwierdzających wykonanie przez sprzedawcę umowy o sprzedaż rzeczy ruchomej. Natomiast **podlegają opłacie pisma stwierdzające umowę sprzedaży (a więc i rachunki), o ile ani nabywca, ani sprzedawca nie działają w zakresie swego przedsiębiorstwa** (art. 69).

Nabycie przdz spółkę akcyjną samochodu dla celów przedsiębiorstwa jest dla spółki czynnością dokonaną w zakresie przedsiębiorstwa. Z tego powodu rachunek wystawiony spółce na sprzedaż tego samochodu nawet przez nabywcę nie trudniącego się handlem samochodami jest wolny od opłaty.

Natomiast **sprzedaż przez spółkę akcyjną nie trudniącą się handlem samochodami, samochodu** (choćby przez nią do celów handlowych używanego) **nie jest czynnością z zakresu jej przedsiębiorstwa** (por. Rosenkranz, Ustawa o opł. st., str. 443, uw. 10) i dlatego rachunek przez nią wystawiony **dla nabywcy, który zawiera umowę sprzedaży również nie w zakresie jego przedsiębiorstwa** — podlega opłacie stemplowej (1%), zaś **dla nabywcy, który nabywa samochód dla jego przedsiębiorstwa** — jest wolny od opłaty.

666. *At.*

Pod rządem ustawy z 24.3.1933 r. o ulgach dla nowowznoszonych budowli, tj. w odniesieniu do budowli, których budowę lub dobudowę rozpoczęto przed końcem 1938 r., nie można nadwyżki kosztów budowy domu mieszkalnego, nie mieszczącej się w kwocie dochodu w danym roku uzyskanym, potrącać z dochodu lat następnych. Inaczej jest według nowej ustawy o ulgach inwestycyjnych z 9.4.1938, której art. 25 ustala w ustępie 5 zasadę przeciwną.

Ustawa z 1933 łącznie z rozp. wykonawczym nie pozostawia pod tym względem żadnych wątpliwości. Art. 3 daje prawo potrącenia z dochodu **sum będących częścią tego dochodu,** a zużytych na budowę. Konsekwentnie stanowi § 7 p. 2 rozporz. wykonaw., że „potrąceniu podlegają jedynie sumy, zużyte na budowę **z dochodu miarodajnego roku operacyjnego.** Nie podlegają zatem potrąceniu koszty budowy, pokryte z funduszów własnych, nie będących częścią dochodu danego roku oraz sumy uzyskane z pożyczek", zaś w § 11 ust. 2 „ulgę z art. 3

ustawy przyznaje się za każdy rok podatkowy z osobna, w miarę zużycia sum **z dochodu poszczególnego roku operacyjnego na koszty budowy".** Odmiennego stanowiska nie uzasadnia bynajmniej cytowany przez Pana przepis § 9 ust. 4 rozporządzenia wykonawczego, w myśl którego „jeżeli budowa domu mieszkalnego trwała w ciągu 2 lub więcej lat gospodarczych... może płatnik ubiegający się o ulgę, żądać przyznania ulgi za ubiegłe lata podatkowe, chociażby nawet wymiary podatku dochodowego za te lata były prawomocne". Przepis ten bowiem dotyczy kwestii czasu, w jakim można żądać zastosowania ulgi, nic jednak nie mówi o rozmiarach ulgi, co do których cytowane przepisy niedwuznacznie odmawiają prawa potrącenia z dochodu danego roku kosztów poniesionych w ubiegłych latach i niestanowiących przeto części dochodu danego roku operacyjnego.

667. *Księgowy 2 spółek.*

1. **Strata, powstała wskutek sprzedaży przez osobę prawną urządzenia sklepu** za cenę poniżej wartości książkowej, nie jest potrącalna. Wynika to z art. 8 p. 6 ustawy o pod. doch., mającego zastosowanie zarówno do osób fizycznych jak i prawnych i nie zezwalającego na potrącenie z dochodu strat „związanych nie z osiągnięciem dochodu, lecz ze źródłem dochodu, czyli majątkiem dającym przychody" (NTA, l. rej. 2547/26 i 494/27). Por. w tym przedmiocie artykuł wstępny w OBP, 1938, nr 3.

2. W przedmiocie odliczalności wydatków odnoszących się do okresów ubiegłych (i przyszłych) zob. wyrok NTA w OBP, 1938, nr. 43, str. 685 i artykuł w nr 44.

668. *J. K. Poznań.*

1. Do odpowiedzi nr 618 p. 1 nie mamy nic do dodania.

2. W odpowiedzi nr 254 (OBP, 1938, str. 259) pisaliśmy: „Buchalter może w zasadzie prowadzić księgowość również na podstawie umowy zlecenia. Czy w konkretnym przypadku ma miejsce taka umowa, czy też umowa zlecenia — nasuwać będzie nieraz trudne do rozstrzygnięcia wątpliwości. Oczywiście, dający zlecenie nie jest pracodawcą i nie ma obowiązku ubezpieczenia przyjmującego zlecenie". W opisanych przez Pana warunkach pracy (przenosi Pan raz miesięcznie sumy globalne z ksiąg pomocniczych do zasadniczych, pracując u siebie w mieszkaniu) należy dopatrywać się umowy zlecenia.—Jeżeli obsługiwanie w powyższy sposób klientów nosi cechy stałej organizacji, ma miejsce **prowadzenie biura buchalteryjnego,** pociągające obowiązek płacenia podatku przemysłowego w obu jego postaciach.

3. Osoby, które po przekroczeniu sześćdziesiątego roku życia w chwili objęcia zatrudnienia, uzasadniającego obowiązek ubezpieczenia nie przebyły przed osiągnięciem powyższego wieku w ubezpieczeniu co najmniej 200 tygodni składkowych podlegają obowiązkowi ubezpieczenia nie tylko od wypadków i choroby zawodowej, lecz również na wypadek choroby i macierzyństwa (art. 6 ust. 1. p. 2).

4. Tabela wartości świadczeń w naturze do ustalenia wysokości zarobku do celów ubezpieczeń społecznych obowiązuje póty, póki nie została zmieniona.— Ogłoszenie jej w dzienniku urzędowym województwa jest równoznaczne z podaniem jej do powszechnej wiadomości.

669. *H. S.*

Pkt 3 okólnika Ministra Skarbu z dn. 31.3.1933, LDV 3279/2/33 traktuje o odprawie wypłaconej pracownikowi po rozwiązaniu stosunku służbowego w zamian za zrzeczenie się praw emerytalnych i uznaje tę odprawę za wolną od podatku od uposażeń. Natomiast Pan nie nabył praw emerytalnych i **odprawa przez Pana uzyskana na charakter dodatkowego wynagrodzenia w związku z rozwiązaniem stosunku służbowego. Takie wynagrodzenie podlega podatkowi od uposażeń.**

670. *E. Kess.*

1. Jest oczywiste, że nie tylko **informatorzy** (co do nich zob. OBP, 1938, str. 593, wyrok NTA), lecz również **biegli,** wydając opinię o obrocie lub dochodzie przedsiębiorstwa, **nie mogą ograniczyć się do wskazania sumy obrotu bez uzasadnienia faktycznego.**

2. Celem ściągnięcia zaległych podatków urząd skarbowy może skierować (tylko za pośrednictwem komornika) egzekucję do nieruchomości płatnika.

3. W myśl § 118 rozp. wyk. do OP, w wypadku odwołania się osoby, skazanej orzeczeniem karnym za prowadzenie przedsiębiorstwa bez świadectwa przemysłowego lub za niewłaściwym świadectwem, do izby skarbowej lub żądania skierowania sprawy na drogę postępowania sądowego — **egzekucję należności za świadectwo odracza się** do czasu uprawomocnienia się orzeczenia lub wyroku — chyba że skazany nie zaprzecza obowiązku podatkowego.

4. **Księgowanie podatków dopiero w chwili ich uiszczenia nie** jest właściwe — jako spóźnione. Miarodajny jest moment otrzymania nakazu, ewent. termin ustawowy płatności podatku.

5. **Dowody wewnętrzne** nie mogą zastąpić właściwych dokumentów zewnętrznych, jeżeli ich uzyskanie jest możliwe. Dotyczy to w szczególności **pożyczki „grzecznościowej".** Jeżeli przy zaciągnięciu pożyczki nie sporządzono pisma, wystarczy dla stwierdzenia wpływu asygnata kasowa. Zwrot pożyczki powinien być udokumentowany pokwitowaniem pożyczkodawcy, o ile jest to możliwe (jeśli pożyczkodawca nie odmawia pokwitowania).

6. Każdy rewidujący urzędnik jest uprawniony do żądania okazania wszelkich ksiąg pomocniczych, zapisków i dokumentów.

671. *L. U. T. 18.*

1. W opisanych przez Pana warunkach koszt dostarczenia desek do stacji załadowania nie może być wyłączony z podstaw opodatkowania podatkiem przemysłowym od obrotu. Koszt przewozu stanowi bowiem w Pańskim przypadku część składową ceny sprzedażnej, ustalonej w umowie na rzecz sprzedawcy.

„Zasadniczą myślą przewodnią przepisu ustępu końcowego art. 5 ustawy (o pod. przem.) o wyłączeniu spod opodatkowania kosztów przewozu jest **wykluczenie obciążenia podatkowego w odniesieniu do takich wpływów przedsiębiorstwa, które stanowią dla niego jedynie sumy przechodnie a zatem należności obce,** przez sprzedawcę jedynie inkasowane na rachunek osoby trzeciej, ponieważ wpływy takie stanowią część składową obrotu zarobkowego tego obcego warsztatu i tam w zasadzie powinny podlegać obciążeniu podatkowemu" (wyr. NTA, I, rej., 1734/36 do 1738/36, OBP, 1938, str. 465).

2. Ponieważ **sprzedawca jest obowiązany dostarczyć deski na miejsce załadowania, należność za nie powstaje z chwilą przywiezienia na stację.** Należy więc obciążać odbiorcę w miarę dostarczania desek na stację. Jeżeli cena kupna jest ustalona w stosunku do m^3 kloców, należy obliczyć w przybliżeniu, ilu m^3 kloców odpowiada ilość desek już znajdujących się w d. 31 grudnia na stacji, i odnośną sumą obciążyć odbiorcę przed zamknięciem ksiąg.

Pozostała ilość desek, znajdująca się na tartaku, powinna być uwidoczniona u sprzedawcy w remanencie towarów, ponieważ nie wyszła z jego posiadania. Dla ustalenia wartości inwentarzowej, należy do kosztu własnego kloców dodać koszt przetarcia na tartaku.

3. Koszt własny kloców można ustalić w sposób przez Pana przedstawiony. Na żądanie władzy skarbowej należy przedstawić odnośną kalkulację.

4. Wymierzonym w 1936 r. dodatkowo podatkiem (przemysłowym) za rok pod. 1935, należało obciążyć Rk podatków w 1936, jako w tym roku potrącalnym. Podatek ten nie jest w Pańskim przypadku potrącalny w roku 1938.

Zgodnie jednak z orzeczeniem NTA z 13.6.1938 r. (OBP, rb., nr 43, str. 685) podatek ten **podlega odliczeniu od dochodu tego roku, w którym faktycznie zostanie zapłacony. Por. nasz artykuł w OBP, nr 44 z rb.**

5. Chociażby księgi były prowadzone tylko przez 3 miesiące, należy je prawidłowo zamknąć z chwilą zaprzestania działalności przedsiębiorstwa i ostatecznej likwidacji.

Księgi, tak zamknięte, będą miarodajne dla ustalenia dochodu i obrotu za okres, którego dotyczą, nie dają jednak prawa do ewent. ulgowej stawki podatku od obrotu.

Wobec braku bilansu zamknięcia urząd powinien wezwać płatnika do zamknięcia ksiąg.

672. *E. A.*

Zyskiem na sprzedaży obiektów majątkowych jest różnica między ich wartością książkową (po uwzględnieniu amortyzacji) a ceną sprzedażną. **U osób fizycznych cały tak obliczony zysk jest wolny od podatku dochodowego,** nie zaś tylko — różnica między ceną sprzedażną a pierwotną ceną przedmiotu. Odmienne stanowisko nie znajduje uzasadnienia prawnego.

2. **Wartość inwentarza, zniszczonego przez pożar (nieubezpieczonego), nie jest potrącalna** (art. 8 ust. 6 ustawy o pod. doch.) jako strata na kapitale. — Jeżeli odszkodowanie, wypłacone przez zakład ubezpieczeń, przekracza wartość (książkową) inwentarza, odnośna różnica nie powiększa u osób fizycznych dochodu podatkowego, analogicznie do przypadku spieniężenia z zyskiem przedmiotów inwestycyjnych.

3. **Należność przypadająca właścicielowi gruntu z tytułu udziałów brutto w produkcji przedsiębiorstwa kopalnianego** za dany miesiąc, która to należność może być dokładnie ustalona dopiero w następnym miesiącu, w którym też jest płatna, winna być księgowana w tym drugim miesiącu, chociażby chodziło o miesiące należące do różnych okresów buchalteryjnych.

4. Ujawnienie przez władzę, że **wpisy są wnoszone do ksiąg z opóźnieniem 10-dniowym** prowadzić może do odrzucenia ich jako nieprawidłowych (chyba że opóźnienie jest uzasadnione wyjątkowymi okolicznościami).

673. *Księgowy Cz.*

1. Nie zachodzi potrzeba prowadzenia nadal **księgi magazynowej** dotychczasowej obok **księgi magazynowej, przewidzianej w przepisach o opłacie od mąki i kaszy.**

2. Ta ostatnia księga magazynowa nie przewiduje osobnych rubryk dla różnych gatunków mąki, wobec tego można wszystkie gatunki tej samej mąki, np. żytniej, zapisywać w jednej rubryce, aczkolwiek w kartach umów giełdowych jest opisany gatunek zboża (procentowość przemiału).

3. **Jeżeli dostawca, przesyłając towar za pobraniem kolejowym, potrąca ze swojej należności (np. 100 zł.) określoną kwotę (np. 5 zł.) tytułem prowizji dla personelu odbiorcy, proponujemy księgować u odbiorcy:** 1. Wn Rk Towarów, Ma Rk Dostawcy 100 zł; 2. Wn Rk. dostawcy, Ma Rk Prowizji dla personelu 5 zł; 3. Wn Rk Dostawcy Ma Rk Kasy 95 zł; 4. Wn Rk Prowizji dla personelu, Ma Rk Kasy 5 zł.

4. Jeżeli otworzył Pan specjalny Rk Prasy w budowie, należy obciążyć go nie tylko wydatkami gotówkowymi, lecz również sumą weksli, wydanych ślusarzowi za roboty, z tą budową związane.

5. **Jeżeli otrzymanie rachunków na zakup pierza i skórek jest istotnie niemożliwe,** można sporządzić dokument wewnętrzny. Wystarczy, gdy dokument taki opisuje przedmiot transakcji i wskazuje zapłaconą cenę. Żadna określona forma nie może być wymagana (poza podpisem osoby, dokonywującej zakupu).

Obroty uzyskane z eksportu surowych skórek futrzanych są wolne od podatku przem. od obrotu (okólnik Min.

Sk. LDV, 44789/4/36. z d. 17.XII.1936, OBP, 1937, str. 47). **Eksporterzy innych skór surowych** nie korzystają z tej ulgi (okólnik LDV 37567/4/37, OBP, 1937, str. 451). **Oczyszczone, wysuszone, mechanicznie obrane z sierści, bajcowane skórki królicze i zajęcze** są uważane za półfabrykaty, których eksport jest wolny od podatku od obrotu (okólnik LDV, 8754/4/34. z 5.4.1934 r.).—Transakcje eksportowe pierzem, puchem, sierścią i włosiem są wolne od podatku od obrotu (okólnik z 7.12.1931. LDV, 9129/4/31). — Scalony podatek przy eksporcie skórek i pierza nie jest przewidziany.

6. Pytanie nie jest jasne. **Fakt magazynowania towaru w składzie, należącym do innego przedsiębiorstwa,** nie musi być ujawniony w księgach zasadniczych (Dzienniku, Ks. Gł.), winien jednak być uwidoczniony w księdze pomocniczej (np. magazynowej).

7. Należy zaksięgować całą sumę zapłaconą za przewóz, następnie zaś zwrot części tej należności przez osobę trzecią, dla której część przesyłki była przeznaczona.

8. Straty, wykazane w bilansie spółki z ogr. odp., można zapisać na osobnym Rku „Straty za lata ubiegłe". **Po uchwaleniu dopłat** na pokrycie strat bilansowych należy przenieść odnośnę sumę z Rku dopłat, zamykając w ten sposób Rk strat za ubiegłe lata.

674. *„Młody buchalter".*

1. Obroty uzyskane ze sprzedaży towarów po ich przerobieniu (np. drewna po przetarciu) podlegają podatkowi wg stawki 1.9%. Budulec, stanowiący przedmiot obrotu przedsiębiorstwa, powinien być zaksięgowany na Rku Towarów.

2. **Jeżeli przedsiębiorstwo (osoba prawna) nie amortyzowało przedmiotów majątkowych w ubiegłych latach,** możliwe jest jeszcze (do 31.12.1940) obecnie odpisanie na straty kwoty, odpowiadającej normie rocznego zużycia, choćby okres amortyzacyjny już upłynął. Por. okólnik z 18.12.1936 r., LDV, 24674/2/36. z 18.11.1936 r. i artykuł nasz w nr 10, OBP, str. 146, rb.

Różnica między wartością książkowo zużytych ruchomości (choćby nieodpowiadająca rzeczywistości z powodu zaniedbania odpisów amortyzacyjnych, a **jego ceną sprzedażną stanowi stratę niepotrącalną** (art. 8 p. 6 ustawy o pod. doch.). Tą stratą zamyka się rachunek odnośnych ruchomości w ciężar Rku strat i zysków.

Saldo z Rku sum przechodnich, na którym zapisywano wydatki na budowę szopy itp. należy przenieść na Rk nieruchomości.

3. Nie wiemy, o jakie pretensje Panu chodzi. Przeszkodą do dochodzenia należności z tytułu stosunku najmu pracy może być ewent. przedawnienie, lecz nie zmiana rodzaju pracy.

675. *I. G.*

1. Nie wypowiadamy opinii co do poszczególnych nowych metod księgowości.

2. Do sumy skupu, decydującej o kategorii świadectwa przem., **nie** może być doliczona wartość remanentu z roku ubiegłego.

676. *H. Z. P.*

1. Złożenie jaj do wapna nie wymaga ujawnienia w księgach zasadniczych. Wystarczy obciążyć Rk Towarów odnośnymi kosztami.

2. Ujawnienie nazwiska pożyczkodawcy jest konieczne.

3. W tej sprawie nie mogą istnieć jakiekolwiek informacje.

Skorowidz rzeczowy

*) O—oznacza: dział „Orzecznictwo", Ok—dział „Okólniki", P—dział „Poradnia"
**) Liczby oznaczają stronice.

Wydawca: Księgarnia Prawnicza, Warszawa, Senatorska 8
Redakcja: Warszawa, Zielna 12 m. 7, tel. 245-31
Administracja: Warszawa, Senatorska 8, tel. 516-50
Konto P. K. O. 22.308 — Przekaz rozrachunkowy Nr. 176 — Rękopisów nie zwraca się

Prenumerata wraz z przesyłką zł. 1.50 miesięcz., 4.50 kwart., 9.— półrocz., 18 rocznie
Ceny ogłoszeń: 1 str. zł. 200—1/2 str. zł. 100—1/4 str. zł. 50—1/8 str. zł. 25

Redaktor odpowiedzialny: **Józef Filip Hoppenfeld** Druk. Wydawnicza, Warszawa, Kacza 15